

SVENSKA SKIDFÖRBUNDETS KUNSKAPSRESA
– JÄMSTÄLLDHET DRIVER PRESTATION OCH SKAPAR RESULTAT.

SkiEquality

2019

**SVENSKA
SKIDFÖRBUNDET**®
SWEDISH SKI ASSOCIATION

Huvudsponsor

VATTENFALL

INNEHÅLL

- 4** Vad vill Svenska Skidförbundet uppnå med SkiEquality?
- 6** Vem vinner på SkiEquality?
- 7** SkiEquality en del av Svenska Skidförbundets hållbarhetsagenda
- 8** Varifrån startar vi?
- 10** Hur arbetar Svenska Skidförbundet med SkiEquality?
- 11** Vad händer nu?

Vad vill Svenska Skidförbundet uppnå med SkiEquality?

Svenska Skidförbundets övergripande vision är Bäst i världen – Alla på snö. Dessa begrepp stöttar och förutsätter varandra eftersom vi strävar mot att öka antalet utövare inom skidsporten både på bredden och i toppsegmenten.

SkiEquality bidrar till dessa övergripande mål genom att sätta fokus på hur flickor, tjejer och kvinnor inte bara utvecklas inom sin sport utan även som ledare och tränare.

I dag finns det en god spridning av skid-/snowboardåkare över landet bland pojkar och flickor. Det har totalt sett dock skett en tillbakagång av antalet utövare de senaste 10 åren, vilket speglar problemet med att allt fler rör sig allt mindre. Här har Svenska Skidförbundet en viktig roll att fylla för den svenska folkhälsan generellt och för att skapa en grogrund för framtida medalj hopp inom skidsporten specifikt.

Att arbeta för ett ökat deltagande bland flickor och pojkar, som åkare och ledare, är också ett sätt för Svenska Skidförbundet att ta ansvar för sportutvecklingen och öka legitimiteten för förbundet.

Svenska Skidförbundet startade SkiEquality 2017 som en vidareutveckling av det redan initierade jämställdhetsarbete som pågått under ett antal år. Utvecklingsprogrammet adresserar skillnader i förväntningar och förutsättningar för pojkar och flickor i deras sportutövande.

- » Bemöts och utmanas pojkar och flickor

i vardagliga tränings- och tävlingsmiljöer på olika sätt?

- » Uppfattar pojkar och flickor samma bemötande och utmaningar på olika sätt?
- » Hur påverkar detta i så fall deras individuella chanser att utvecklas som skidåkare, tränare och ledare?

SkiEquality utgår ifrån svensk och internationell forskning som visar på att könstillhörigheten har betydelse för sportprestationen, precis som den har betydelse för individer i samhället i övrigt. SkiEquality drivs därför som ett kunskapsprojekt för att ge tränare och ledare nödvändig kunskap så att de får verktyg att kunna reflektera över hur, när och var pojkar och flickor förmedlas olika utrymme, stöd, förutsättningar, krav och förväntansbilder.

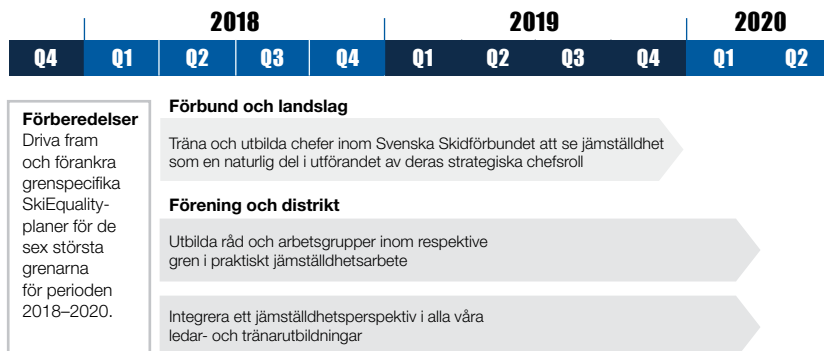
Inom ramen för SkiEquality leder detta till att Svenska Skidförbundet utforskar sina egna arbetsprocesser och sin organisationsstruktur som leder till en frågeställning som; Hur behöver ledar- och tränarrollen organiseras och definieras för att utveckla en kultur som bemöter och utmanar flickor och pojkar på ett sätt som maximerar deras välmående och glädje till sporten? Det är i sådana miljöer som prestationer och resultat kommer. Allt detta har Svenska Skidförbundet redan konstaterat genom sitt

projekt ”Skidor vill” och som ligger i linje med Riksidrottsförbundets Strategi 2025. SkiEquality utgår alltså ifrån att det finns underförstådda och osynliga könsstrukturer som styr våra vardagshandlingar i samhället och därmed även i vår verksamhet. Ledare, tränare och åkare ”ruskar inte av sig” dessa strukturer när de kommer till träning eller tävling. När dessa krafter – oftast helt oavsiktliga – skapar olika förutsättningar och förväntningar på pojkar och flickor att prestera och skapa resultat, blir det ett problem för Svenska Skidförbundet att nå sin vision *Bäst i världen – Alla på snö*.

Ansvar för dessa typer av reflektioner, och att applicera lärdomar från dem, har SkiEquality lagt i första hand på tränare och klubbledare i den nationella verksamheten och på tränare och sportchefer i landslagsverksamheten.

SkiEquality är sammanfattningsvis ett kunskapsdrivet förändringsarbete. Syftet är att utveckla jämställdhet på ett hållbart sätt för individen och förbundet genom att utbilda ledare så att de kan se och därmed adressera uppfattningar som många gånger tas för givna. Och som många gånger står i vägen för prestationer och resultat, både som åkare och ledare.

”För att lyckas ta emot kunskap och materialisera det i processer, styrdokument och beteenden, har SKIEQUALITY en approach som ett iterativt träningsprogram för chefer och ledare inom förbundet, landslagen och den nationella verksamheten under 2018–2020.”

EFFEKT MÅL

Postkodlotteriet medfinansierar tillsammans med Svenska Skidförbundet SkiEquality under åren 2017–2020. Vissa aktiviteter som genomförs sker även med stöd av Riksidrottsförbundet. De effektmål som Svenska Skidförbundet har sagt sig vilja uppnå under resans gång är:

ÅR 2019

- » Ökad medvetenhet och kunskap om jämställdhet bland samtliga Svenska Skidförbundets anställda.
- » Svenska Skidförbundets anställda kan kommunicera syftet med SkiEquality och känner till huvuddragen av projektet.
- » Ökad synlighet av frågan i styrelsens arbete och fokus.
- » Förbättrade möjligheter för Svenska Skidförbundet att erbjuda kvinnor att ta steget in i landslagsverksamheten som ledare.
- » Att kvantitativa mål sätts per gren för kommande år.

ÅR 2020

- » Könsrepresentationen trendar mot 50/50 inom beslutande och rådgivande organ (styrelse och grenråd).
- » Könsrepresentationen trendar mot 50/50 inom ledande befattningar (exempelvis förbundsledare, sport-/utbildnings-/utvecklingschef).
- » Könsrepresentationen trendar mot 50/50 inom valberedningen.
- » Se skillnad i resultaten från medarbetarundersökningen på hur anställda anser att förbundet arbetar med jämställdhet.
- » Processer för rekrytering och utvärdering av ledare/tränare samt chefer har reviderats för att utmana och motverka de strukturer som lett fram till den vertikala och horisontella könssegregationen.

ÅR 2021

- » Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom beslutande och rådgivande organ (styrelse och grenråd).

- » Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom i ledande befattningar (exempelvis förbundsledare, sport-/utbildnings-/utvecklingschef).
- » Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom i valberedning.
- » Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom gruppen SSF-anställda (inklusive landslagsorganisation).
- » Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom RIG-/NIU- tränare/ledare.
- » Könsrepresentationen trendar ytterligare mot 50/50 inom barn- och ungdomstränare/-ledare på föreningsnivå.
- » Uppmärksamhet i media kring SSFs jämställdhetsarbete.
- » Att intern och extern kommunikation genomsyras av en retorik som värdesätter jämställdhet och jämlikhet.

Vem vinner på SkiEquality?

Alla vinner på SkiEquality. Grundtanken bakom SkiEquality är att även om skid- och snowboardsporterna till mångt och mycket är individuella sporter i tävlingssammanhang, så vinner individen på att gruppen och laget är starkt. Ett stöttande lag är grunden för individuella prestationer. När lagets stöd och uppmuntran finns, skapas en trygg bas för individen att ta spjårn emot

och våga utmana sig. SkiEquality bjuder in ledare och tränare till att reflektera över hur laget kan bli individens drivkraft, en kraftkälla för alla enskilda medlemmar i laget.

Detta synsätt ska finnas med från tidig ålder, på så sätt angår SkiEquality alla, från de enskilda skidklubbarna, föreningarna och distrikten till landslagsverksamheten. Genom att bygga kunskap och fokusera på aktivite-

ter som tränar ledare i att få killar och tjejer känna trygghet och glädje i sin skidåkning, så berör SkiEquality alla plan och individer samtidigt. Det är individen som är i fokus och den yttersta förmånstagaren. SkiEquality vill att alla som vill åka skidor eller ta sig an en ledarroll ska få prova, bli uppmuntrade och känna ett stöd i att fortsätta oavsett kön och nivå. Det synsättet ekar Svenska Skidförbundets kärnvärden.

Våra kärnvärden – det här står vi för

Hållbarhet

Både i fysisk och psykisk tränings- och tävlingsmiljö.

Livsstil

Inspirera till en aktiv fritid på snö som skapar ambassadörer.

Jämlikhet

Deltagande på lika villkor oberoende av etnicitet, nivå, ålder eller kön.

Livslång

Skid- och snowboardverksamhet för bredd och elit, hela livet.

FNS GLOBALA MÅL FÖR ÖKAD HÅLLBARHET.

SkiEquality en del av Svenska Skidförbundets hållbarhetsagenda

SkiEquality tar utgångspunkt från Svenska Skidförbundets kärnvärden och sätter dem i spel genom de aktiviteter som finns presenterade i slutet av rapporten. SkiEquality lutar sig också mot FNs globala mål för hållbar utveckling. SkiEquality är Svenska Skidförbundets bidrag till mål 5 – jämställdhet och mål 10 – minskad ojämlikhet.

Svenska Skidförbundets kärnvärden och FNs globala hållbarhetsmål utgör stabila ramvillkor för aktiva, ledare och förbundet att förhålla sig till på arenor där skid- och snowboardidrotter utövas genom att:

- » Tydliggöra att förväntningar och förutsättningar ska vara lika för pojkar och flickor.
- » Ersättningen ska vara lika för män och kvinnor i landslagen.
- » Verka för lika fördelning av prispengar i lokala tävlingar för killar och tjejer.
- » Resurser som avsätts för utveckling av tjejer och killar skall spegla ett rättviseperspektiv och verka för att våra representationslag alltid ska ha konkurrenskraftiga förutsättningar genom hela utvecklingsledet.
- » Utifrån en ekonomisk aspekt verka för att inom Svenska Skidförbundet fördelar resurser efter möjlighet till prestation eller behov – för att säkerställa svensk representation inom internationell elit.
- » Utbilda ledare och tränare på riksidrotts- och nationella idrotts-gymnasier i hur de ska arbeta med och främjajämställdhet i vardagen i skolmiljön.
- » Kommunicera internt och externt på ett sådant sätt att synen på skid- och snowboardsporten i samhället breddas och skrivs fram i media som passande för män och kvinnor, oavsett bakgrund,
- » Välja sponsorer som är intresserade av frågor om hållbarhet generellt och jämställdhet i synnerhet.

Varifrån startar vi?

För att uppnå SkiEqualitys målsättningar behöver åtgärder och aktiviteter få kultur och struktur att samverka i riktning mot en verksamhet som bjuder in män och kvinnor på samma villkor – i alla delar av organisationen. Vi kan konstatera att även i de grenar där underlaget för framtida ledare – dvs åkare som nu är aktiva i de svenska trupperna – är balanserat, så är tränaryrket

fortfarande starkt viktat åt männen. Det indikerar en manlig norm inom förbundet. När vi tittar på beslutande befattningar har förbundet kommit långt vad gäller styrelse och valberedning men ledningsgruppens sammansättning indikerar återigen en manliga normen inom Svenska Skidförbundet då den i dagsläget uteslutande består av män.

KÖNSFÖRDELNING – AKTIVA ÅKARE

Gren	Totalt			A-lag			Utvecklingslag		
	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Alpint	45	40%	60%	17	47%	53%	28	36%	64%
Backe	6	50%	50%	0	0%	0%	6	50%	50%
Freeski	10	20%	80%	7	29%	71%	3	0%	100%
Längdskidor	52	50%	50%	14	50%	50%	38	50%	50%
Puckel	22	32%	68%	7	29%	71%	15	33%	67%
Rullskidor	25	47%	53%	10	40%	60%	15	60%	40%
Skicross	8	38%	63%	8	38%	63%	0	0%	0%
Snowboard	10	10%	90%	4	0%	100%	6	17%	83%
Speedski	11	55%	45%	4	50%	50%	7	57%	43%
Telemark	2	50%	50%	1	0%	100%	1	100%	0%
Totalt	181	41%	59%	72	39%	61%	109	42%	58%

KÖNSFÖRDELNING – STÖJANDE ORGANISATION (OMRÄKNAT I HELTIDSTJÄNSTER, AKTIVITETSGRAD)

Gren	Anställda			Externa			Ideella		
	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Stab	9,8	58%	42%	0	0%	0%	0	0%	0%
Alpint	36,02	14%	86%	7,05	1%	99%	0	0%	0%
Backe	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
Freeski	1,75	0%	100%	0,37	43%	57%	0,08	100%	0%
Längdskidor	30,39	26%	74%	2,1	40%	60%	0	0%	0%
Puckel	3,25	0%	100%	0,2	0%	100%	0,55	29%	71%
Rullskidor	0,32	9%	91%	0	0%	0%	0,1	10%	90%
Skicross	7,57	13%	87%	0,95	100%	0%	0	0%	0%
Snowboard	1,75	0%	100%	0,37	22%	78%	0,08	100%	0%
Speedski	0	0%	0%	0	0%	0%	1,4	14%	86%
Telemark	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
Totalt	88,06	19%	81%	11,04	18%	82%	2,21	19%	81%

KÖNSFÖRDELNING – ÖVRIGA BEFATTNINGAR

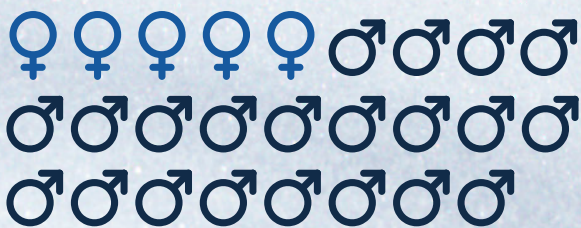
GREN-/SPORTCHEF

ÖVRIGA CHEFER

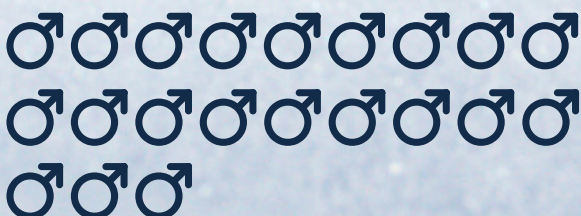
LANDSLAGSCHEFER

LANDSLAGSTRÄNARE

TRÄNARE/KONSULTER

VALLARE

KÖNSFÖRDELNING – BESLUTANDE BEFATTNINGAR

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

STYRELSE

VALBEREDNING

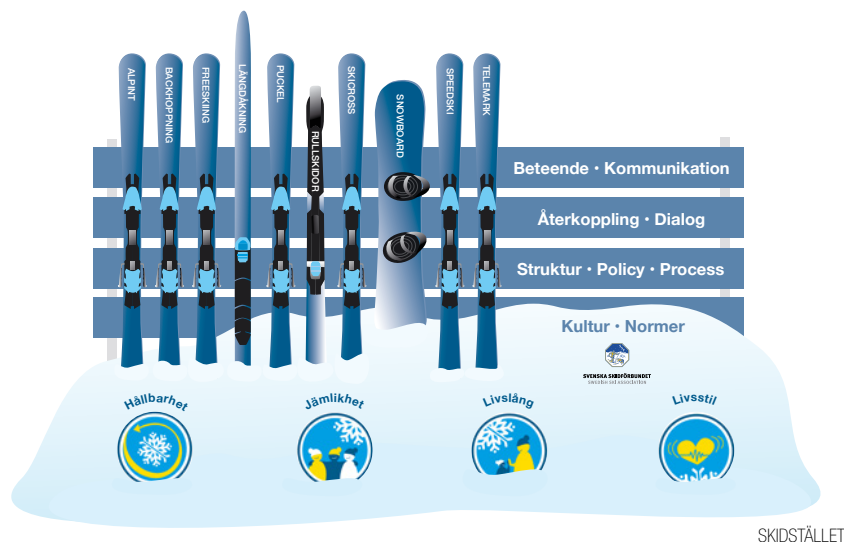
FÖRBUNDSDirektör

LEDNINGSGRUPP

TECKENFÖRKLARING

SKIDSTÄLLET.

Hur arbetar Svenska Skidförbundet med SkiEquality?

Svenska Skidförbundet har flera roller att spela. **Gentemot sina anställda är förbundet en arbetsgivare. I idrotts-Sverige är Svenska Skidförbundet ett tongivande specialidrottsförbund. I allmänhetens ögon är Svenska Skidförbundet å ena sidan de lokala klubbarna och å andra sidan en framgångsrik "medaljmaskin" som representerar Sverige på internationell mark. Gentemot styrelsen är Svenska Skidförbundet ansvarig för att värna sportens utövande och utveckling i samhället i stort.**

SkiEquality är inte ett sidoordnat projekt, utan ett syn- och arbets-sätt som ledare och tränare inom det Svenska Skidförbundet driver framför sig. Kunskap om hur genus skapas i vardagen är förutsättningen för att kunna bidra till utveckling av en jämställd tränings- och tävlingsmiljö.

Skidförbundet har tagit fram en illustration för detta utvecklingsarbete som vi kallar Skidstället. Skidstället illustrerar hur kunskapen som SkiEquality sprider fångas upp av organisationen, längs olika dimensioner och på olika sätt.

Svenska Skidförbundet arbetar alltså med SkiEquality primärt som en kunskapsfråga. Utbildning och kommunikation ges brett till tränare, ledare och chefer i alla grenar, på skolor, i klubbar och förbundet. Fokus ligger på att öva upp förmågan hos ledare att förstå hur pojkar och flickor respektive män och kvinnor, i sitt vardagliga umgänge, ges olika utrymme och uppmuntran att utvecklas som åkare och ledare. Utbildningen ger ledare och tränare förmågan att reflektera över detta.

Varje gren har eget ansvar att ta fram och genomföra aktivitetsplaner för 2017–2020 är en framgångsfaktor för att driva förbundet mot SkiEqualitys över-gripande målsättningar.

Skidstället (bilden ovan) är en modell som har tagits fram för att lättare förstå vad som krävs för att utveckla värdegrunden i en organisation. Skidstället illustrerar hur det vi tar för givet, dvs normer och värderingar, på ett nästan omärkbart sätt flyter upp och präglar hela organisationen.

Skidstället består av fyra liggande brädor som var och en symboliserar en dimension i en organisation. På den tvärgående stödplan-

kan längst ned finns "Kultur och normer". Den representerar den kunskapsbas som influerar hela organisationen. Plankan syns knappt för all snö och detta är en del av problematiken – normer och kultur syns bara delvis.

Kultur och normer styr hur arbetet faktiskt fördelas och organiseras, vilka policys som antas och hur processer genomförs. Detta illustreras av den andra stödplankan. Båda de första två plankorna (kultur och struktur) avgör i sin tur hur diskussionsklimatet är och hur vi ger feedback till varandra; den tredje stödplankan.

På så sätt flyter organisationens kultur och normer upp till ytan, oavsett om de är uttalade (syns) eller outtalade (syns inte). Slutresultatet är att de beteenden och den kommunikation som är möjlig och tillåten är alltså den som syns utåt; den fjärde stödplankan. När man arbetar med värdegrunden i en organisation, som exempelvis att öka graden av inkludering av alla medlemmar oavsett bakgrund, kön, social status eller ålder, så behöver ledare och medlemmar arbeta längs alla fyra dimensioner (plankor) samtidigt för att förändringsarbetet ska bli lyckat och hållbart.

Det är när vi förstår hur underliggande strukturer styr våra vardagshandlingar som vår förståelse ökar för vad det är som skapar förutsättningar och möjligheter.

UTDRAG UR SVENSKA SKIDFÖRBUNDETS JÄMSTÄLLDHETS- OCH MÅNGFALDSPOLICY:

"Ett övergripande mål för jämställdhet och mångfald är att alla oavsett könstillhörighet, etnisk bakgrund, religion eller sexuell läggning ska ges likvärdiga förutsättningar, möjligheter och villkor att såväl utöva sin idrott som att inneha uppdrag som ledare, tränare, tjänstemän eller förtroendevalda. Vi ska alla ansvara och arbeta för att jämställdhet uppnås. Jämställdhets- och mångfaldsperspektivet ska vara en naturlig del i och genomsyra samt integreras i hela Svenska Skidförbundets verksamhet."

Vad händer nu?

På kort tid har de grenar som satts i fokus under SkiEquality, tagit fram egna aktivitetsplaner för 2018–2021. Även om vi är just i början av vår kunskapsresa, så kan vi rapportera om viktiga händelser och framsteg.

- » Sedan 2016 erbjuder snowboard ett specifikt event för tjejer ”Progression Session”, som blivit mycket populärt. Under 2018–2020 arrangerar puckelverksamheten ett liknande event tack vare SkiEquality; dvs barmarks- och snöläger specifikt för flickor, tjejer och damer – för att ge dem möjlighet att prata mellan tjejer om sin sport och träna tillsammans. Dessa nya bekantskaper blir ett viktigt stöd när de sedan är tillbaka i sina egna lokala klubbar där de oftast är ensam tjej i sin årskull.
- » Årets ”Progression Session” för Snowboard kommer med hjälp av SkiEquality att dokumenteras av en medföljande och sportkunnig fotograf. Detta kommer ge nya typer av bilder av just flickors och tjejers sportutövande. En bildanalys som snowboards grenledning gjort visade på att bilder på tjejer saknades i deras rekryteringsmaterial. Snowboard tar också, med SkiEqualitys hjälp, fram sin första egna ledarutbildning, som ett stöd att strukturera upp snowboard-verksamheten på nationell nivå, något som inte tidigare har funnits.
- » Svenska Skidförbundet har utvecklat en elit- och tränarutbildning (ETU) som pågår 2018–2020 med ambition att fortsätta. Tränare och ledare från Längd, Alpint, Puckel, Snowboard och Freeski deltar under utbildningen. SkiEquality bidrar till högskoleutbildningen genom ett finansiellt stöd som används till att planera den åtta veckor långa praktiken, som sker i respektive landslag. Detta för att ge de studerande relevanta och praktiska erfarenheter så att de efter utbildningen är valbara som ledare i de högre träningsgrupperna. Antalet tränare/ledare antagna till utbildningen är relativt jämnt fördelade, med en övervikt av tjejer.
- » Samtliga landslagstränare och administrativ personal på Längd och Alpint har under 2018 genomfört djuplodande workshops för att diskutera och tillföra kunskap inom jämställdhetsfrågor som ligger inom ramen för SkiEquality. Grenarnas ledningsgrupper konstaterar att genomslaget är gott. Reflektioner inom ämnet har ökat markant och samtalen har en positiv och utforskande ton. Diskussioner utgår ifrån SkiEqualitys antagande att när laget vinner, vinner individen.
- » Svenska Skidförbundets stabspersonal har utbildats i frågor rörande jämställdhet för att på olika nivåer och inom olika områden stödja arbetet kring jämställdhet.
- » Skidkonsulenter på Längd har utbildats i att handleda diskussioner och samtal kring SkiEquality i lokala klubbar, dvs hur klubben kan arbeta för att tränings- och tävlingsmiljöerna ställer samma förväntningar och ger samma förutsättningar för killar och tjejer att trivas och utvecklas i sin sport.
- » Skolledare och lärare från riksidrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) får träning i SkiEquality för att kunna driva samtalen i skolmiljön.
- » Konkreta utnämningar och rekryteringar har gjorts inom Alpint och Längd under 2018 som ett resultat av det ”kunskapsfilter” som lagts på organisationen så att flera kvinnor föreslagits och blivit fram till nationella och internationella tjänster.
- » Stöd till föreningar/distrikt kommer ytterligare intensifieras för att underlätta för lokala förenings- och distriktsledare att identifiera möjligheter att förbättra miljöer och processer i rätt riktning.

SURFA IN PÅ: [SKIDOR.COM/SKIEQUALITY](https://skidor.com/skiequality)

Nu är det er tur att utvecklas med SkiEquality!

För att du i din förening eller ditt distrikt ska kunna arbeta konkret med SkiEquality, på era egna villkor och i ert eget tempo, har vi samlat några verktyg på skidor.com/skiequality. Där hittar du bland annat:

- » En videointroduktion på cirka 30 minuter,
- » En guide för att starta utvecklingsarbetet lokalt i förening och klubb,
- » Kontaktinformation för att få processtöd och möjlighet att ställa frågor löpande under det lokala arbetet med SkiEquality.

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET®
SWEDISH SKI ASSOCIATION

Riksskidstadion, SE-791 19 Falun, Sweden

TELEFON +46 (0)10-708 69 00

FAX +46 (0)10-708 69 01

E-POST info@skidor.com

www.skidor.com